

ด่วนที่สุด

ที่ นม ๐๐๑๘.๑/๒ สหฟ๕

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา

ถนนมหาไถไทย นม ๓๐๐๐๐

๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

ด้วยจังหวัดนครราชสีมา ได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ รับทราบทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีแนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง ดังนี้

(๑) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ได้แก่

- การพัฒนาประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ
- การสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กระดับไร่นา
- พัฒนาระบบกระจายน้ำ เช่น ออกรบั้งค้ำน้ำ ระบบสูบน้ำ คลองส่งน้ำ
- พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในลุ่มน้ำ เลย ชี มูล

(๒) แก้ปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ได้แก่

- พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน
- พัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตสำนึกการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ
- แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี
- พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก

(๓) สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- เร่งพัฒนาการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย
- พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง
- ขยายการเลี้ยงโคนเนื้อและโคนมคุณภาพสูง
- พัฒนา Food Valley เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารครบวงจรที่ จังหวัดนครราชสีมา
- ยกระดับการผลิตผ้าไหมและผ้าฝ้ายอ้อมครามสู่สินค้าแฟชั่น
- เสริมสร้างความเข้มแข็งธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชน
- พัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขงและการกีฬาสู่นานาชาติ

/(๔) ใช้โอกาสจาก...

(๔) ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักในภาคกลาง และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค ได้แก่

- เร่งพัฒนารถไฟฟ้าความเร็วสูงกรุงเทพ-หนองคาย รถไฟฟ้าทางคู่บ้านไผ่-นครพนม ทางหลวงพิเศษระหว่างบางปะอิน-นครราชสีมา และนครราชสีมา-ขอนแก่น

- พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ รอบสถานีขนส่งระบบรางที่ ขอนแก่น นครราชสีมา

- ปรับปรุงสนามบินอุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และขอนแก่น

(๕) พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ ได้แก่

- พัฒนาด่าน CIQ ให้ได้มาตรฐานสากล

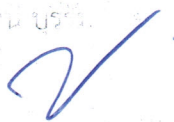
- ก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๕ บึงกาฬ-ปากซัน

- พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และมีระบบบริการพิธีการผ่านแดนแบบ One-Stop Service

ในการนี้ จังหวัดได้อัพโหลดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเชิงเนื้อหา ขึ้นในเว็บไซต์ที่ทำการปกครองจังหวัดนครราชสีมา (www.dopakorat.com) แล้ว ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้อำเภอได้ดาวน์โหลดข้อมูลดังกล่าวจากเว็บไซต์ที่อ้างถึง และพิจารณานำแนวทางการพัฒนาพื้นที่ฯ ไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงาน/โครงการในระดับพื้นที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญา วงศ์ศรีแก้ว)

ปลัดจังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)

โทร./โทรสาร. ๐-๔๔๒๔-๒๑๐๒, ๐-๔๔๒๔-๒๐๒๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๐๗/๕๕๔๐

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ๑ ฉบับ
๒. ข้อเสนอแผนงานและโครงการเบื้องต้นที่กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอ ในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

สืบเนื่องจากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ โดยได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) ในฐานะรองนายกรัฐมนตรีกำกับดูแลพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๔ เป็นประธานเตรียมการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ มีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๑ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับมอบหมายให้จัดทำทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ในการนี้ สำนักงานฯ ใคร่ขอเสนอเรื่อง ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับบริหารราชการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ภาพรวม : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ ๑ ใน ๓ ของประเทศ มีประชากร ๑ ใน ๓ ของประเทศ แต่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เพียง ๑ ใน ๑๐ ของประเทศ เนื่องจากมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานทั้งด้านน้ำและคุณภาพดิน ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งมีอาชีพและรายได้จากการทำการเกษตรต้องประสบปัญหาความยากจนจึงขาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสุขภาพและการศึกษา ส่งผลทำให้ติดกับดักอยู่ในวงจรของความยากจนไม่สามารถหลุดพ้นได้

๒. ปัญหาและประเด็นท้าทาย : ที่สำคัญได้แก่ การขาดแคลนน้ำทั่วทั้งภาคและประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก มีคนจนจำนวนมาก มีปัญหาโรคเอดส์ในเด็ก และมีปัญหาโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี เศรษฐกิจของภาคมีขนาดเล็กและมีอัตราการขยายตัวต่ำ ภาคการผลิตหลักด้านเกษตรยังพึ่งพาธรรมชาติจึงมีผลิตภาพต่ำ อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปเกษตรขั้นต้น มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การลงทุนใหม่ๆ มีน้อย การค้าขายแดนเป็นการส่งสินค้าออกที่ผลิตจากนอกภาค หรือทำการทอถักแล้วยังเข้าถึงได้ยากและขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

๓. ศักยภาพและโอกาส : การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระยะต่อไป มีศักยภาพและโอกาสที่เด่นชัดจากการมีพื้นที่ทำการเกษตรขนาดใหญ่ มีประชากรวัยแรงงานมาก มีมหาวิทยาลัยวิจัยตั้งอยู่ในพื้นที่ ๑๒ แห่ง ซึ่งมีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น อาทิ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความเก่งด้านสาธารณสุขและเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเก่งด้านวิศวกรรมศาสตร์และแปรรูปอาหาร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนครเก่งด้านเกษตรและประมง รวมทั้งการมีโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศสู่ภาค อาทิ โครงข่ายรถไฟทางคู่ รถไฟความเร็วสูง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง มีพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนามที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

๔. แนวคิดและทิศทาง : การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาคอขวดในการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งใช้โอกาสจากปัจจัยภายนอกมาช่วยขับเคลื่อนโดยเฉพาะโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) ที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ๆ ให้แก่ภาคเพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความแตกต่างเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศได้ในระยะยาว โดยมุ่งพัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และข้อเสนอแผนงาน/โครงการเบื้องต้น ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ (๑) เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค (๒) เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้ (๓) เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ (๔) เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๕) เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด (๑) พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งลดลง พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ปริมาณกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น (๒) สัดส่วนคนจนลดลง (๓) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ (๔) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (๕) รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๔.๓ แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง

(๑) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ การสร้างอ่างเก็บน้ำฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กระดับไร่นา พัฒนาระบบกระจายน้ำ เช่น อาคารบังคับน้ำ ระบบสูบน้ำ คลองส่งน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในกลุ่มน้ำเลย ชี มูล

(๒) แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ได้แก่ พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตสำนึกให้แก่วัยรุ่น ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พัฒนาโภชนาการแม่และเด็ก

(๓) สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเร่งพัฒนาการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ การเพิ่มศักยภาพ

การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ คุณภาพสูง ขยายการเลี้ยงโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง พัฒนา Food Valley เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารครบวงจรที่จังหวัดนครราชสีมา ยกย่องการผลิตผ้าไหมและผ้าฝ้ายอ้อมครามสู่สินค้าแฟชั่น เสริมสร้างความเข้มแข็งธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชน และพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมลุ่มน้ำโขงและการกีฬาสู่นานาชาติ

(๔) ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักในภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค โดยเร่งพัฒนารถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ - หนองคาย รถไฟทางคู่บ้านไผ่ - นครพนม ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองบางปะอิน - นครราชสีมา และนครราชสีมา - ขอนแก่น พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ รอบสถานีขนส่งระบบรางที่ ขอนแก่น นครราชสีมา ปรับปรุงสนามบินอุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และขอนแก่น

(๕) พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ ได้แก่ พัฒนาด่าน CIQ ให้ได้มาตรฐานสากล ก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๕ บึงกาฬ - ปากซัน พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และมีระบบบริการพิธีการผ่านแดนแบบ One - Stop Service

๕. แผนงาน/โครงการ : กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอแผนงาน/โครงการเบื้องต้นในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สรุปได้ ดังนี้

(๑) การบริหารจัดการน้ำ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน ระบบการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ พัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วมและแก้ปัญหายากแฉ่ง พื้นที่เกษตรได้รับประโยชน์ จำนวน ๕๔๓,๙๔๘ ไร่ ประชาชน ๕๔๒,๐๕๗ครัวเรือน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บอีก ๓,๗๖๓ ล้านลูกบาศก์เมตรและพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐.๒ ล้านไร่

(๒) การแก้ไขปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดหาที่ดินทำกินให้คนจน ฝึกอาชีพสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับคนจน จัดสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส พัฒนาที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อยตามโครงการบ้านมั่นคง

(๓) การพัฒนาด้านการเกษตร โดยการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ เกษตรแปลงใหญ่ รวมทั้งปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ ยกย่องคุณภาพสินค้า พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒,๐๗๖,๐๐๙ ไร่ เกษตรกร ๑๗๑,๔๗๒ ราย

(๔) การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสู่ชุมชนโดยติดตั้งบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สาย งบประมาณ ๑๓,๗๖๐ ล้านบาท ครอบคลุม ๒๐ จังหวัด

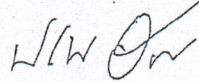
(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ รถไฟความเร็วสูงไทยจีน กทม. - นครราชสีมา - หนองคาย โครงข่ายรถไฟทางคู่ ขนาด ๑ เมตร จำนวน ๖ เส้นทาง ได้แก่ ช่วงชุมทางถนนจิระ - ขอนแก่น ช่วงมาบะเปา - ชุมทางถนนจิระ ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงอุบลราชธานี - มุกดาหาร และช่วงบ้านไผ่ - นครพนม ก่อสร้างจุดพักรถบรรทุก โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง บางปะอิน - สระบุรี - นครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๖ กิโลเมตร และ นครราชสีมา - ขอนแก่น ระยะทาง ๑๘๓ กิโลเมตร พัฒนาท่าอากาศยาน จำนวน ๖ แห่ง อุดรธานี

อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และขอนแก่น โดยปรับปรุงอาคารผู้โดยสาร ขยายลานจอดและทางวิ่ง

ทั้งนี้แผนงาน/โครงการยังเป็นเพียงข้อเสนอเบื้องต้นที่จะนำไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบบบูรณาการที่สมบูรณ์ ภายใต้กระบวนการและกลไกการพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการระดับภาค ๖ ภาค ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

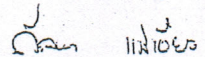
ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวกัลยา แซ่เฮี้ยว)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๗๓๐๑

๐ ๔๓๒๓ ๖๗๘๔

โทรสาร : ๐ ๒๒๘๑ ๘๘๘๒

Email: montri@nesdb.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๔๙

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๕)/๘๐๖๔

วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๗๓๐๑

ที่ นร ๑๑๐๗ / ๒๕๖๐

วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

ผ่าน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)

สืบเนื่องจากการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ โดยได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิศาลพัฒนาศัย) ในฐานะรองนายกรัฐมนตรีกำกับดูแลพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๔ เป็นประธานเตรียมการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ มีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๒๑ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับมอบหมายให้จัดทำทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ในการนี้ สำนักงานฯ ใคร่ขอสรุปสาระสำคัญ “ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)” โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ภาพรวม : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ ๑ ใน ๓ ของประเทศ มีประชากร ๑ ใน ๓ ของประเทศ แต่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เพียง ๑ ใน ๑๐ ของประเทศ เนื่องจากมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานทั้งด้านน้ำและคุณภาพดิน ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งมีอาชีพและรายได้จากการทำการเกษตรต้องประสบปัญหาความยากจนจึงขาดโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งด้านสุขภาพและการศึกษา ส่งผลทำให้ติดกับดักอยู่ในวงจรของความยากจนไม่สามารถหลุดพ้นได้

๒. ปัญหาและประเด็นท้าทาย : ที่สำคัญได้แก่ การขาดแคลนน้ำทั่วทั้งภาคและประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก มีคนจนจำนวนมาก มีปัญหาโรคเอดส์ในเด็ก และมีปัญหาโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี เศรษฐกิจของภาคมีขนาดเล็กและมีอัตราการขยายตัวต่ำ ภาคการผลิตหลักด้านเกษตรยังพึ่งพาธรรมชาติจึงมีผลิตภาพต่ำ อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปเกษตรขั้นต้น มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การลงทุนใหม่ๆ มีน้อย การค้าชายแดนเป็นการส่งสินค้าออกที่ผลิตจากนอกภาค ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังเข้าถึงได้ยากและขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

๓. ศักยภาพและโอกาส : การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระยะต่อไป มีศักยภาพและโอกาสที่เด่นชัดจากการมีพื้นที่ทำการเกษตรขนาดใหญ่ มีประชากรวัยแรงงานมาก มีมหาวิทยาลัยวิจัยตั้งอยู่ในพื้นที่ ๑๒ แห่ง ซึ่งมีความสามารถเฉพาะทางที่โดดเด่น อาทิ มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีความเก่งด้านสาธารณสุขและเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเก่งด้านวิศวกรรมศาสตร์และแปรรูปอาหาร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนครเก่งด้านเกษตรและประมง รวมทั้งการมีโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศสู่ภาค อาทิ โครงการขั้วรถไฟทางคู่รถไฟความเร็วสูง ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง มีพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนาม ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว

๔. แนวคิดและทิศทาง : การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาด้านพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็ม ศักยภาพ พร้อมทั้งใช้โอกาสจากปัจจัยภายนอกมาช่วยขับเคลื่อนโดยเฉพาะโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและ พื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านใน กลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) ที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความแตกต่างเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของ ประเทศได้ในระยะยาว โดยมุ่งพัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และข้อเสนอแผนงาน/โครงการเบื้องต้น ดังนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์ (๑) เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการ ประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค (๒) เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้ (๓) เพื่อยกระดับ การผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทาง เศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ (๔) เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับ ระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๕) เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด (๑) พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งลดลง พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ปริมาณกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น (๒) สัดส่วนคนจนลดลง (๓) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า ระดับประเทศ (๔) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (๕) รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๔.๓ แนวทางการพัฒนา ๕ แนวทาง

(๑) บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต อย่างยั่งยืน ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำในแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติ การสร้าง อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กระดับไร่นา พัฒนาระบบกระจายน้ำ เช่น อาคารบังคับน้ำ ระบบ สูบน้ำ คลองส่งน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในลุ่มน้ำเลย ชี มูล

(๒) แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ได้แก่ พัฒนาอาชีพและรายได้ของคนยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตสำนึกการ ให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส แก้ปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี พัฒนาโภชนาการแม่ และเด็ก

(๓) สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเร่งพัฒนาการศึกษาวิจัยเพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ การเพิ่ม ศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัย พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอม มะลิคุณภาพสูง ขยายการเลี้ยงโคเนื้อและโคนมคุณภาพสูง พัฒนา Food Valley เป็นศูนย์กลาง อุตสาหกรรมอาหารครบวงจรที่จังหวัดนครราชสีมา ยกระดับการผลิตผ้าไหมและผ้าฝ้ายย้อมครามสู่สินค้า แฟชั่น เสริมสร้างความเข้มแข็งธุรกิจ SMEs และวิสาหกิจชุมชน และพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมลุ่มน้ำ โขงและการกีฬาสู่นานาชาติ

(๔) ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักในภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค โดยเร่งพัฒนารถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ - หนองคาย รถไฟทางคู่บ้านไผ่ - นครพนม ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองบางปะอิน - นครราชสีมา และนครราชสีมา - ขอนแก่น พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ รอบสถานีขนส่งระบรางที่ ขอนแก่น นครราชสีมา ปรับปรุงสนามบินอุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และขอนแก่น

(๕) พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ ได้แก่ พัฒนาด่าน CIQ ให้ได้มาตรฐานสากล ก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๕ บึงกาฬ-ปากซัน พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย ให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และมีระบบบริการพิธีการผ่านแดนแบบ One - Stop Service

๕. แผนงาน/โครงการ : กระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอแผนงาน/โครงการเบื้องต้นในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สรุปได้ ดังนี้

(๑) การบริหารจัดการน้ำ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทาน เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน ระบบการกระจายน้ำเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ พัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วมและแก้ปัญหายากแฉ่ง พื้นที่เกษตรได้รับประโยชน์ จำนวน ๕๔๓,๘๔๘ ไร่ ประชาชน ๕๔๒,๐๕๗ครัวเรือน เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บอีก ๓,๗๖๓ ล้านลูกบาศก์เมตรและพื้นที่รับประโยชน์ ๑๐.๒ ล้านไร่

(๒) การแก้ไขปัญหาความยากจน และพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยจัดหาที่ดินทำกินให้คนจนฝึกอาชีพสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับคนจน จัดสวัสดิการผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ผู้มีรายได้น้อยตามโครงการบ้านมั่นคง

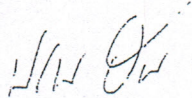
(๓) การพัฒนาด้านการเกษตร โดยการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ เกษตรแปลงใหญ่ รวมทั้งปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ ยกระดับคุณภาพสินค้า พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒,๐๗๖,๐๐๘ ไร่ เกษตรกร ๑๗๑,๔๗๒ ราย

(๔) การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสู่ชุมชน โดยติดตั้งบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแบบไร้สาย งบประมาณ ๑๓,๗๖๐ ล้านบาท ครอบคลุม ๒๐ จังหวัด

(๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ รถไฟความเร็วสูงไทยจีน กทม.-นครราชสีมา-หนองคาย โครงข่ายรถไฟทางคู่ ขนาด ๑ เมตร จำนวน ๖ เส้นทาง ได้แก่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงมาบะเปา-ชุมทางถนนจิระ ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงอุบลราชธานี-มุกดาหาร และช่วงบ้านไผ่-นครพนม ก่อสร้างจุดพักรถบรรทุก โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง บางปะอิน-สระบุรี-นครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๖ กิโลเมตร และ นครราชสีมา-ขอนแก่น ระยะทาง ๑๘๓ กิโลเมตร พัฒนาท่าอากาศยาน จำนวน ๖ แห่ง อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา และขอนแก่น โดยปรับปรุงอาคารผู้โดยสาร ขยายลานจอดและทางวิ่ง

ทั้งนี้แผนงาน/โครงการยังเป็นเพียงข้อเสนอเบื้องต้นที่จะนำไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบบบูรณาการที่สมบูรณ์ ภายใต้กระบวนการและกลไกการพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการระดับภาค ๖ ภาค ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีที่แนบมาพร้อมนี้ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นายประเมธี วัฒนศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ